

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ МІСЦЕВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ»

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Спеціальність	<u>281 Публічне управління та адміністрування 073 Менеджмент</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Публічне управління та адміністрування Цифрове врядування Менеджмент в охороні здоров'я</u>
Тривалість викладання	<u>2-й семестр, 3-тя чверть</u>
Кількість кредитів	<u>4 кредити ЄКТС (120 годин)</u>
Заняття:	<u>Весняний семестр</u>
лекції:	<u>2 години на тиждень</u>
практичні:	<u>4 години на тиждень</u>
Мова викладання	<u>українська</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5269>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладачі:

Маматова Тетяна Валеріївна

д.держ.упр., професор, професор кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/%D0%9Camatova/Mamatova.php>

E-mail: Mamatova.T.V@nmu.one

Чикаренко Ірина Аркадіївна

д.держ.упр., професор, завідувач кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Chykarenko/Chykarenko.php>

E-mail: Chykarenko.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

Практика реалізації публічного управління в багатьох країнах свідчить, що лише системне поєднання інструментів стратегічного управління й управління проєктами може забезпечити збалансований розвиток соціально-економічної системи будь-якого рівня (організація, муніципальне утворення, галузь, регіон, держава). Застосування підходу управління проєктами, програмами та їх портфелями у процесах регіонального та місцевого розвитку створює сприятливі умови для задоволення місцевих потреб, розв'язання регіональних і локальних проблем із урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку систем вищого рівня, залучення та обґрунтування розподілу необхідних внутрішніх та зовнішніх ресурсів в умовах конкурування за них громад і територій.

Під час вивчення цієї дисципліни Ви ознайомитеся із особливостями управління проектами публічного сектору; дізнаєтеся про підходи та інструменти управління проектами інноваційного розвитку територій і громад. Також у вас буде можливість розвинути навички розроблення концепції проекту місцевого розвитку, оцінювання поданої на рецензію концепції та вироблення рекомендацій для її удосконалення, підготовки та проведення публічної презентації концепції проекту заінтересованим сторонам (стейкхолдерам).

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань та вмінь у сфері застосування проектного підходу в публічному управлінні, у т.ч. методології, основних технологій управління проектами; розвиток ініціативи та творчого підходу до розроблення проектів місцевого та регіонального розвитку.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** сутність теоретичних та методологічних основ управління проектами; характерних особливостей проектів у сфері публічного управління; особливості інноваційності проектів місцевого розвитку; сутність планування проекту та підходи до оцінювання суспільної корисності проектів у сфері публічного управління; напрями застосування сучасних інформаційних технологій у сфері управління проектами;

– **вміти:** застосовувати інструментарій обґрунтування проектів розвитку, у тому числі: аналізувати проблемну ситуацію, здійснювати аналіз альтернатив і розробляти інноваційне проектне рішення; практично застосовувати основні методичні положення щодо формування команди проекту; розробляти та обґрунтовувати концепції проекту місцевого розвитку; критично аналізувати подану на рецензію концепцію та розробляти рекомендації для її удосконалення; підготувати публічну презентацію концепції проекту заінтересованим сторонам (стейкхолдерам).

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- продемонструвати *розуміння* теоретичних та методологічних основ управління проектами, тенденцій його розвитку у публічному секторі, та ролі у забезпеченні належного рівня та якості життя населення;
- продемонструвати *знання* характерних особливостей проектів у сфері публічного управління та *розуміння* основ розроблення суспільно-важливих проектів, зокрема, відповідно до стратегічних пріоритетів місцевого розвитку;
- продемонструвати *розуміння* сутності інноваційності проектів місцевого розвитку, *вміння* розрізняти абсолютні та відносні інновації, *вміння аналізувати* проблемну ситуацію, здійснювати *аналіз* альтернатив і *розробляти* інноваційне проектне рішення;
- продемонструвати *розуміння* сутності планування проекту та *усвідомити* підходи до оцінювання суспільної корисності проектів у сфері публічного управління, у т.ч., у сфері забезпечення місцевого (регіонального) соціально-економічного розвитку;
- продемонструвати *здатність розроблення* проектів у сфері публічного управління, у т.ч. підготовки проектів під гранти міжнародної технічної допомоги та для участі у вітчизняних конкурсах проектів та програм розвитку місцевого самоврядування, зокрема, ДФРР;
- продемонструвати *розуміння* та *здатність практично застосовувати* основні методичні положення щодо формування команди проекту та продемонструвати *навички* створення комплементарної команди проекту;
- продемонструвати *розуміння* сутності сучасних інформаційних технологій у сфері управління проектами, типів програмного забезпечення для різних фаз проекту та напрямів застосування спеціалізованого програмного забезпечення з управління проектами;

- продемонструвати *здатність розроблення концепції* проекту місцевого розвитку, *оцінювання* поданої на рецензію концепції та вироблення рекомендацій для її удосконалення (*проекткування*).

- продемонструвати *навички* підготовки та проведення публічної презентації концепції проекту місцевого або регіонального розвитку і аргументів підтримку його фінансування (*оцінювання*) під час обговорення

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення заліку	–
	Тема 1. Особливості управління проектами публічного сектору		Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Практичне заняття «Обґрунтування актуальності проекту місцевого / регіонального розвитку»	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-5
2	Тема 2. Підходи та інструменти управління проектами інноваційного розвитку територій і громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Розроблення концепції проекту місцевого / регіонального розвитку»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	–
3	Тема 2. Підходи та інструменти управління проектами інноваційного розвитку територій і громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Розроблення концепції проекту місцевого / регіонального розвитку»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
4	Тема 3. Основи підготовки проектних заявок і фандрайзинг	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Оцінювання концепції проекту місцевого / регіонального розвитку та вироблення рекомендацій для її удосконалення»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
5	Тема 3. Основи підготовки проектних заявок і фандрайзинг	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття «Підготовка публічної презентації концепції проекту місцевого або регіонального розвитку стейкхолдерам»	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
6	Тема 4. Команда управління проектом	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Презентація результатів виконання командного / індивідуального завдання з розроблення концепції проекту місцевого або регіонального розвитку	Практичне заняття	Методичні рекомендації Презентації здобувачів	–

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
7	Тема 4. Команда управління проектом	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	–
	Презентація результатів виконання командного / індивідуального завдання з розроблення концепції проекту місцевого або регіонального розвитку	Практичне заняття	Методичні рекомендації Презентації здобувачів	–
8	Тема 5. Сучасні інформаційні технології у сфері управління проектами	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Презентація результатів виконання командного / індивідуального завдання з розроблення концепції проекту місцевого або регіонального розвитку	Практичне заняття	Методичні рекомендації Презентації здобувачів	0-40
9	Підсумкове тестування	Лекція	MS Forms	0-40
	Практичне заняття: «Дерево результатів навчання» (підведення підсумків вивчення дисципліни)	Практичне заняття	Силабус ККР для проведення заліку Анкети у MS Forms	–

Командне / індивідуальне завдання «Розробка концепції проекту місцевого / регіонального розвитку» полягає у розробленні та захисті здобувачами вищої освіти проекту місцевого або регіонального розвитку. Вітається робота в команді (5-7 осіб).

Форма проведення: розроблення, презентація та захист (відповіді на запитання, дискусія) командного / індивідуального завдання перед аудиторією (бажано використовувати MS PowerPoint).

Зміст завдання: на прикладі окремої території (ОТГ, району, області) чи муніципального утворення (село, селище, місто), пов'язаного з життям у конкретній територіальній громаді та / або професійною діяльністю, або на прикладі окремої галузі (сфери діяльності), в якій працює здобувач (охорона здоров'я, освіта, соціальний захист населення, культура, охорона навколишнього середовища, безпека життєдіяльності, житлово-комунальне господарство, агропромисловість, туризм, транспорт та промисловість тощо) розробити концепцію проекту розвитку, результатом реалізації якого буде соціально-економічний ефект для певної громади / території / галузі.

Для представлення результатів виконання завдання необхідно заповнити відповідний шаблон, який розміщено у застосунку Teams MS Office та на дистанційній платформі Moodle.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Комп'ютерне та мультимедійне обладнання.

Активованій корпоративній акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one).

Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote.

Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle.

Підключення до Internet.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 7-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *поточного тестування* під час лекції на дев'ятому тижні (див. табл. розділу 4). Поточний тест складається з 20 тестових запитань двох типів (одна правильна відповідь або декілька правильних з кількох варіантів відповідей), за кожне питання можна отримати від 1 до 4 балів залежно від його складності. Загалом за поточне тестування отримується **максимум 40 балів**.

Практична частина оцінюється за результатами:

– *виконання практичних завдань*, які виконуються під час практичних занять: види завдань та розподіл балів див. у табл. розділу 4; при несвоєчасному виконання практичних завдань оцінка знижується вдвічі; загалом за наскрізне завдання отримується максимум 20 балів.

– *виконання, публічної презентації* та захисту (відповіді на запитання, дискусія) результатів командного/індивідуального завдання, зміст якого описано у розділі 4; за результатами публічної презентації отримується максимум 40 балів.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 60 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
40	60	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (залік)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Залік проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;

- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на НТУ Microsoft Office та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

З 24.02.2022 реалізація освітньої діяльності відбувається в умовах правового режиму воєнного стану. Наявна низка небезпек: повітряні тривоги, ризики припинення енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку. Згідно з наказами по університету у 2024-2025 навчальному році освітня діяльність здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання здійснюється з використанням дистанційних технологій через синхронні та асинхронні комунікації.

Відвідування онлайн лекцій та практичних занять реалізується через приєднання до «наради» в «команді» Microsoft Teams. Під час повітряної тривоги заняття перериваються і продовжуються лише за умов перебування учасників освітнього процесу у захищених приміщеннях. Викладачем (за технічної та безпекової можливості) здійснюється запис заняття для підтримки асинхронного формату навчання.

У випадках відсутності енергозабезпечення, мобільного та Інтернет-зв'язку викладачем забезпечується асинхронний формат навчання та комунікація зі здобувачами за допомогою каналів зв'язку, що функціонують.

Про причини неможливості взяти участь в онлайн заняттях, ускладненні доступу до матеріалів на дистанційних платформах НТУ «ДП» тощо здобувач вищої освіти має повідомити викладача в особистих повідомленнях чатів Microsoft Teams, або листом на корпоративну е-пошту НТУ «ДП», або через старосту чи представника адміністрації інституту.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здійснюється відповідно до «Положення про визнання в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті» <http://surl.li/zopmhq>.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (MS Forms). Посилання на форму буде розміщено у Teams курсу. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Проектний менеджмент в публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Київ : НАДУ, 2017. 344 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2017_ProjectManagPubl_pidruchn.pdf
2. Управління проектами : навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 128 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2018_ProjectManag_navch_pos.pdf
3. Управління знаннями: електронне навчання управління проектами в Спільноті практик: Сталий розвиток : практич. посіб. / авт. кол. ; за заг. ред. І. Катерняка, Т. Маматової. Київ : DESPRO, 2021. 193 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/despro_cop_pm%20ecourse.pdf
4. Основи формування європейської проектної культури : навч.-метод. посіб. / В. І. Меньяло, О. В. Тупахіна, О. І. Гура, В. Л. Сарабеев, Н. В. Воронова / Європейський проєкт EUROPROC («Європейська проєктна культура»); ЗНУ. Запоріжжя : Просвіта, 2019. 348 с. URL: <https://cutt.ly/tv98DGa>

Нормативні документи

1. Деякі питання діяльності центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2023 р. № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/193-2023-%D0%BF#n12>.
2. Деякі питання проведення моніторингу та оцінювання державної регіональної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2024 р. № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305-2024-%D0%BF#n2>.
3. Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 р. № 816. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF#Text>
4. Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни : Указ Президента України від 21.04.2022 р. № 266/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2662022-42225>.
5. Про внесення змін до Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : наказ

- Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27 груд. 2018 р. № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-19>.
6. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад : наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21.12.2022 р. № 2655. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0265914-22#Text>.
7. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>.
8. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>.
9. Про затвердження Порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.02.2023 р. № 118. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-poriadku-vykorystannia-koshtiv-a118>.
10. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
11. *Методичні рекомендації щодо підготовки проектів, що фінансуватимуться за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад*. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України ; Департамент впровадження пріоритетних проектів регіонального розвитку. – Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. 20 с. URL: <https://cutt.ly/SV989jI>
12. *Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна»*. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
13. Цілі сталого розвитку 2030. *ООН в Україні : веб-сайт*. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.
14. ISO 21506:2024 Project, programme and portfolio management — Vocabulary. URL: <https://www.iso.org/ru/standard/87900.html>.

Додаткові

1. Децентралізація влади в Україні: оцінювання результатів формування та розвитку самодостатніх громад : монографія / за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, І. А. Чикаренко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 292 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/decentralization_of_power-2019.pdf.
2. Маматова Т. В. Довіра як ключова цінність проектного і програмного управління в публічній сфері. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2021. № 4. С. 5–10. <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.4.1>.
3. Маматова Т., Борисенко В. Теоретичне підґрунтя дослідження процесів публічного управління у сфері забезпечення резильєнтності територіальних громад в Україні. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2023. № 2. С. 67–73. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-2-9>.
4. Маматова Т., Чикаренко І. Використання штучного інтелекту у процесах розвитку стратегічних і проектних компетентностей публічних управлінців. *Публічне управління та місцеве самоврядування*, (2023). 4, 45–53. doi: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-4-7>.
5. Маматова Т. В., Удод Є. Г. Управління портфелем проектів розвитку великого промислового міста: процесне моделювання і кращі практики. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2023. № 6. С. 42–48. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2023.6.6>
6. Проект Плану відновлення України : Матеріали робочої групи «Будівництво, містобудування, модернізація міст та регіонів України» / Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Липень 2022. 350 с. *Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України*

- : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/construction-urban-planning-modernization-of-cities-and-regions.pdf>.
7. Проект Плану відновлення України : Матеріали робочої групи «Відновлення та розбудова інфраструктури» / Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Липень 2022. 178 с. *Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України : веб-сайт.* URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/restoration-and-development-of-infrastructure.pdf>.
8. Проект Плану відновлення України : Матеріали робочої групи «Діджиталізація» / Національна рада з відновлення України від наслідків війни. Липень 2022. 120 с. *Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України : веб-сайт.* URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/digitization.pdf>.
9. П'ять безкоштовних програм для ведення проектів. URL: <https://ms.detector.media/mediaprosvita/how-to/pyat-bezkoshtovnikh-program-dlya-vedennya-proektiv-chi-dopomozhut-voni-vporyadkuvati-robochiy-bezlad/>.
10. Рач В. А. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навч. посіб. / В. А. Рач, О. В. Россошанська, О. М. Медведєва ; за ред. В. А. Рача. Київ : К.І.С, 2010. 276 с.
11. Стратегічний вибір Дніпропетровщини: від сучасних реалій до бажаного майбутнього : монографія / Колектив авторів ; за заг. та наук. ред. І.А. Чикаренко, Т.В. Маматової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 162 с. URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Strategic-choice-2021.pdf>.
12. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 278 с. URL: <https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Strategic-development-2016.pdf>.
13. Цілі сталого розвитку: що треба знати органам місцевого самоврядування. URL: http://www.ua.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.pdf.
14. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практ. посіб. / А. Чемерис ; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». Київ : Софія-А, 2012. 80 с. URL: <https://despro.org.ua/media/articles/10-book-chemeric-17-12-do-druku.pdf>
15. Шаров Ю., Маматова Т. Підхід щодо виокремлення й визначення базових складових концепції проекту місцевого розвитку. *Розвиток та співробітництво об'єднаних територіальних громад : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю [Електронне видання] / за наук. ред. Ю. П. Шарова, 30 жовт. – 30 листоп. 2017 р., м. Дніпро.* Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. С.37-39 URL: <http://www.dridu.dp.ua/konf/konf-dridu/2017-11-30-mup.pdf>.
16. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) / Project Management Institute, Inc. ; Sixth Edition, 2017. 756 p.
17. Agile Practice Guide / Project Management Institute, Inc., 2017. 168 p.
18. Applying Conflict Sensitivity at Project and Programme Level. *Applied Knowledge Services.* URL: <https://gsdrc.org/document-library/applying-conflict-sensitivity-at-project-and-programme-level/>.
19. Chykarenko I. A., Mamatova T. V., Chykarenko O. O., Sergienko E. O., Martseniuk O. O. Organizational and Legal Aspects of Elaboration of Amalgamated Territorial Communities Sustainable Development Strategies. *International Journal of Management.* 2020. Vol.11. Iss.05. P.1084-1093. URL: <https://www.iaeme.com/MasterAdmin/uploadfolder/IJM-11-05-099/IJM-11-05-099.pdf>.
20. Conflict-Sensitive Programme Management CSPM. *Suman's musings.* URL: <https://suman71.github.io/iwrm/Conflict-Sensitive-Programme-Management/>.
21. Difference Between Project Management and Functional Management. URL: <http://www.differencebetween.com/difference-between-project-management-and-vs-functional-management/>.
22. Katernyak I., Loboda V., Strotsky R., Mamatova, T. Virtual Community of Practice for Local Development: diverse context and partnership for eLearning in project management. *Socio-Economic*

Relations in the Digital Society. 2023. Vol. 4. Iss. 50. P. 172–183. DOI:
<https://doi.org/10.55643/ser.4.50.2023.544>

23. Маматова Т. В., Чыкаренко І. А., Мороз Е. Г., Yepifanova І. Yu., Kudlaieva N. V. Management of Enterprises and Organizations under the Conditions of Sustainable Development. *International Journal of Management*. 2020. Vol. 11. Iss. 04. P. 151-159. URL:

https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3600736.

24. Worksection. Зручна система управління проектами. URL: <http://start.worksection.com>.

Інформаційні ресурси

1. Бюджетна Програма «Державний Фонд Регіонального Розвитку» / Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://new.dfrr.minregion.gov.ua/>
2. Децентралізація дає можливості : офіційний веб-сайт національного проєкту.
URL: <http://decentralization.gov.ua/>
3. Міністерство розвитку громад та територій України.
URL: <https://www.minregion.gov.ua/>
4. План відновлення України. Відновлення України : веб-сайт.
URL: <https://recovery.gov.ua/>
5. Платформа UNITED24: веб-сайт. URL: <https://u24.gov.ua/uk>
6. Українська асоціація управління проєктами «УКРНЕТ».
URL: <http://www.upma.kiev.ua/>
7. International Project Management Association (IPMA).
URL: <https://www.ipma.world/>
8. Smart Specialisation Platform. URL: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu>
9. Sustainable Development Knowledge Platform.
URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/>
10. The Conflict Sensitivity Consortium. URL: <http://www.conflictsensitivity.org>